

Otevřený časopis pro
filosofii a společenské
vědy věnovaný tématům,
jež jsou pro nás zajímavá
a podnětná právě dnes.

vydává KFSV FF UHK

šéfredaktor: L. Koreň

red. rada: J. Daneš,
P. Glombíček, T. Hirt,
J. Hvorecký, V. Kolman,
L. Kvasz, T. Marvan,
M. Paleček, J. Peregrin,
M. Skýbová, O. Švec
E. Zeleňák

vychází elektronicky,
dvakrát ročně

ISSN 1804-0969

ROČNÍK PRVNÍ, ČÍSLO JEDNA, JARO 2009

Časopis *Filosofie Dnes* je pokračováním časopisu *Prométheus*, který na Katedře filosofie a společenských věd na Pedagogické fakultě, Fakultě humanitních studií a posléze Filosofické fakultě Univerzity Hradec Králové vycházel od roku 1995. Avšak zatímco *Prométheus* byl spíše interním a zčásti studentským periodikem, naší ambicí nyní je dělat časopis s celonárodním dopadem, časopis, který by vytvořil platformu pro filosofy a lidi z oborů s filosofií sousedících, kteří nejsou spokojeni s filosofickými periodiky, jež v Česku existují. Naším hlavním cílem je sledovat témata, která jsou podstatná z hlediska naší současnosti, reflektovat aktuální diskuse na filosofickém fóru a překlenout příkopy mezi filosofií a těmi vědami, které mají co říci k problémům, jimž se filosofie tradičně věnuje.

Má smysl nový filosofický časopis zakládat? Je vedle těch existujících (jako jsou *Filosofický časopis*, *Reflexe* a další) prostor pro periodikum, které by mělo nějaký jiný smysl, než dostat na papír nějaká taková moudra jeho ambiciózních tvůrců, která nebudou příliš zajímat nikoho jiného než je samé, či jim zajistit nějaké ty body v rámci „hodnocení vědeckých výkonů“? Domníváme se, že ano, pochopitelně, jinak bychom to nedělali. Čím se ale tento časopis bude lišit od těch existujících?

Z formálního hlediska bychom se chtěli maximálně přiblížit standardům, jaké jsou v případě odborných časopisů běžné ve vyspělém světě. Chtěli bychom časopis co *nejotevřenější*, to jest vítáme příspěvky odborníků z oblasti filosofie a sousedících disciplín bez ohledu na to, odkud jsou či jaká je jejich filosofická orientace. Současně ale chceme časopis, který má *vysokou odbornou úroveň*, to jest všechny nabídnuté příspěvky budou (anonymně) posuzovány členy redakční rady případně dalšími externími odborníky a otiskneme jenom ty, které budou vyhodnoceny jako kvalitní. Nikomu by se ale nemělo stát, aby k nám text, který nám nabídl, spadl jako do černé díry: každý bude nejdéle do tří měsíců informován, zda jeho příspěvek přijímáme, či nikoli (ve výjimečných případech mu bude sděleno, že jsme text v dané lhůtě posoudit nedokázali; doba posuzování ale nikdy nepřesáhne šest měsíců). Autoři odmítnutých textů by z posudků měli jednoznačně pochopit, proč nebyly přijaty.

Časopis budeme vydávat pouze v elektronické podobě, a to za pomoci softwarového prostředí *Open Journal System*, vyvinutého na Stanfordské univerzitě v USA v rámci projektu *Public Knowledge Project*; a bude volně přístupný všem čtenářům. Příspěvky budou ve formátu PDF a budou zformátovány tak, že po vytištění bude možné získat jednotlivá čísla časopisu v podobě, jak by vypadala, kdyby byla vydávána v tištěné podobě. Z tohoto důvodu tedy bude možné i citovat časopis stejným způsobem, jakým se citují tištěné zdroje (tj. pomocí stránkových odkazů). A přestože

„body za vědecké výkony“, jak jsme říkali, nejsou tím hlavním důvodem, proč nový časopis děláme, budeme se samozřejmě snažit i o to, aby se výsledkům, které budeme publikovat, dostalo i tohoto druhu ohodnocení.

První dvě čísla tohoto časopisu, která tvoří v roce 2009 jeho startovací, první ročník, budou nestandardní: budou v nich otištěny vybrané příspěvky z konference *Jak dělat filosofii?*, kterou naše katedra pořádala v roce 2008 jako 0. ročník cyklu *Hradecké filosofické dny*. Tyto příspěvky jsou vesměs věnovány otázkám týkajících se samotné podstaty filosofie, a z tohoto hlediska jsou, domníváme se, pro příležitost otevření filosofického fóra vhodné. Od následujícího ročníku bychom již rádi viděli, aby časopis fungoval normálním způsobem, to jest chystáme se publikovat články časopisu přímo nabídnuté, případně i překlady a recenze. Nevyhýbáme se ani multimediálnímu obsahu.

Čím by se měl náš časopis od jiných lišit po věcné stránce? Již jsme konstatovali, že bychom chtěli věnovat zvýšenou pozornost otázkám vznikajícím na pomezí filosofie a věd (především společenských). Složení redakční rady, v níž zasedají lidé spojení s různými filosofickými tradicemi i s různými představami o tom, na co by se měla filosofie soustředit, by mělo vést k překonání partikulárních vymezení, jimiž dnes trpí filosofické debaty. Cílem časopisu je tedy jak konfrontace rozličných pojetí filosofie, tak i interdisciplinární přístup k problémům, jež filosofie sdílí s vědami, jako je historie, politologie, sociologie či kognitivní věda. Náplní časopisu by proto měly být především články, které dokážou:

1) překlenout partikulární zaměření jednotlivých společensko-vědních oborů a probudit zájem o interdisciplinární řešení otázek, které jsou jim společné (např. jak se utváří objektivní smysl, jak reflektovat současný hodnotový i epistemologický relativismus, jaké jsou teoretické kořeny a legitimace stávajících politicko-sociálních teorií, jakou roli hrají v rámci lidské společnosti a lidského myšlení normy a normativita, jaký je vztah mezi jazykem a myšlením).

2) probudit diskusi mezi rozdílnými přístupy k filosofii a překonat jistou uzavřenost, kterou dnes trpí např. fenomenologie či analytická filosofie. Obě tradice vycházejí z velmi podobných kořenů, motivovaných kritikou metafyzických spekulací, a je žádoucí, aby našly nový způsob komplementarity, ať už založené na srovnání jednotlivých pojmových analýz či na vzájemné rektifikaci nejasností v nejnovějších teoriích vzešlých z obou těchto přístupů (např. v otázce vztahu myšlení a jazyka, překonání dualismu mysli a těla apod.)

3) prosazovat takové pojetí filosofie, která není zahleděná do své historie, ale je schopná analyzovat a reflektovat současné výsledky empirických bádání ve vědách. Teoriemi starších myslitelů se proto chceme zabývat do té míry, v níž nám nové interpretace jejich myšlenek pomohou řešit naše vlastní filosofické otázky. Filosofie je pro nás nikoli relikvie, ale cesta k hledání odpovědí na otázky, které si klademe *dnes*.

L. Koreň, M. Paleček, J. Peregrin, O. Švec

OBSAH

<i>O. A. Funda:</i>	Filosofické tázání ve shodě se skutečností – Ale jak poznat, co je skutečnost? Otazník nad filosofií	7
<i>V. Kolman:</i>	Filosofie jako vyslovování nevyslovitelného	33
<i>P. Toráčová:</i>	Searlova filosofická otázka	47
<i>V. Svoboda:</i>	Logická analýza jako filosofická metoda	55
<i>J. Peregrin:</i>	„Filosof?? A to se nemůžete živit nějak poctivě?“	65
<i>Č. Pelikán:</i>	„Potřebujeme ještě vůbec filozofii?“ Skromné rétorické cvičení na zadané téma	79